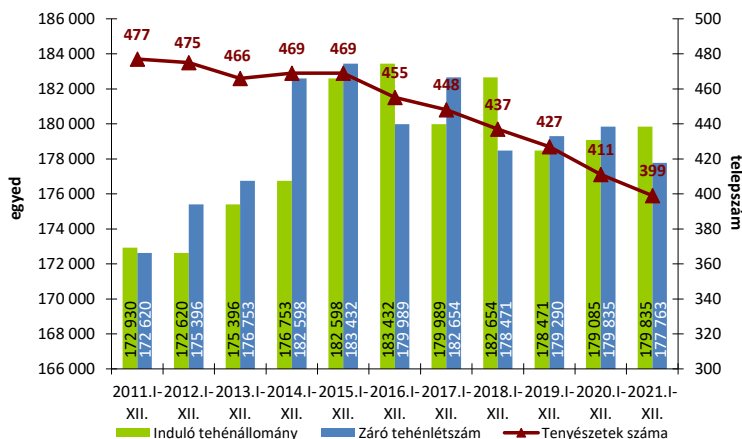
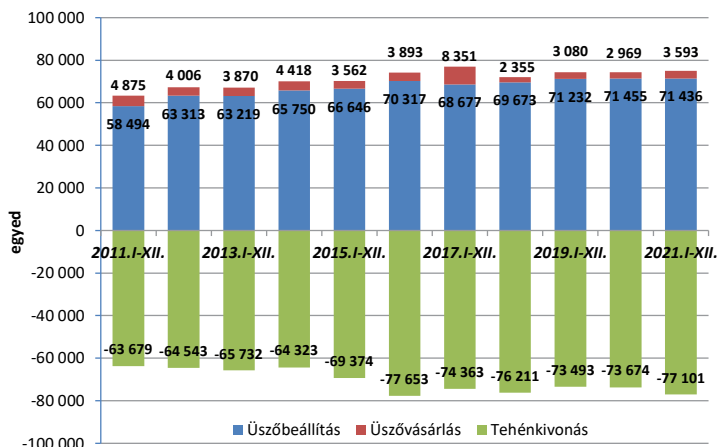

1. ábra Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma, induló és záró tehénlétszáma (db, 2011-2021. I-XII. hó)

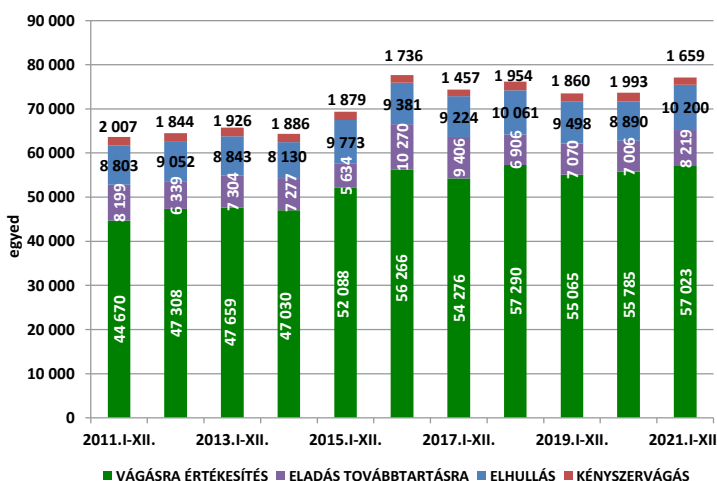
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2021 decemberében nem változott az előző hónaphoz képest, és 12-vel (-2,9%) kevesebb, mint 2020 decemberében. A termelésellenőrzött tenyészetek száma 2015 óta folyamatosan csökken, és most már 400 alatt van. 2021. december végén 2072-vel kevesebb (-1,2%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,4%-kal (-78) kisebbedett, viszont 2011 decembere óta a záró tehénlétszám nőtt (+5.143 egyed, +3,0%). Így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 362-ről 446-ra emelkedett.

2. ábra Az üszőbevétel és tehénkivonás alakulása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2011-2021. I-XII. hó)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2020-ról 2021-re – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+750 tehen; +0,0%), és az állomány 2021-ben csökkent (-2072 egyed; -1,2%). Összességében 2021-ben a tehénkivonások száma nőtt (+3.427 egyed; +4,7%), amit már nem tudott ellensúlyozni az üszővásárlások növekvő száma (+624 egyed; +21,0%) és – az állománypótlás szempontjából meghatározó – stagnáló nagyságú üszőbeállítás (-19 egyed; +0,0%) 2020-hoz képest. Így az állománykivonás mértéke meghaladta az állománypótlását.

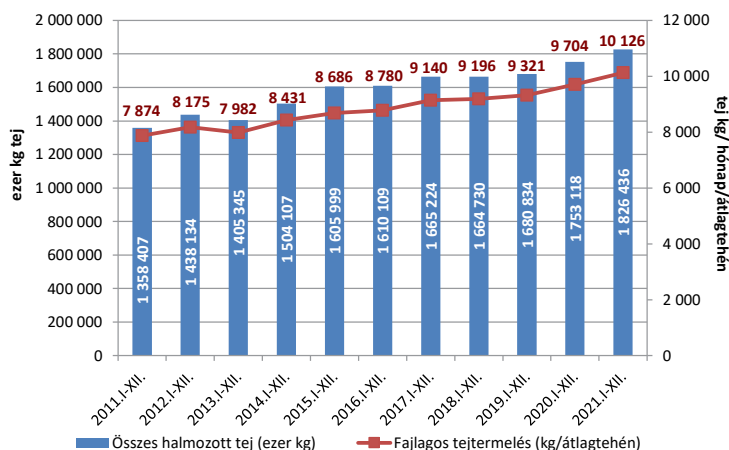
3. ábra A tehénkivonás megoszlása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2011-2021. I-XII. hó)

2021-ben az állományból kivont tehenek 74,0%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 57.023 volt), ami átlag fölötti aránynak számít. A tehénkivonások 2,2%-áért (1659 egyed) a kényszervágás volt felelős, ugyanakkor 13,2%-át (10.200 egyed) az elhullás tette ki, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 10,7% (8.219 egyed) volt, amely szintén az átlagos értékek közé sorolható. 2021-ben az induló tehénállomány 31,7%-át selejtezték, 0,9%-át kényszervágták, 5,7%-a elhullott és 4,6%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 42,9%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest magas aránynak tekinthető.

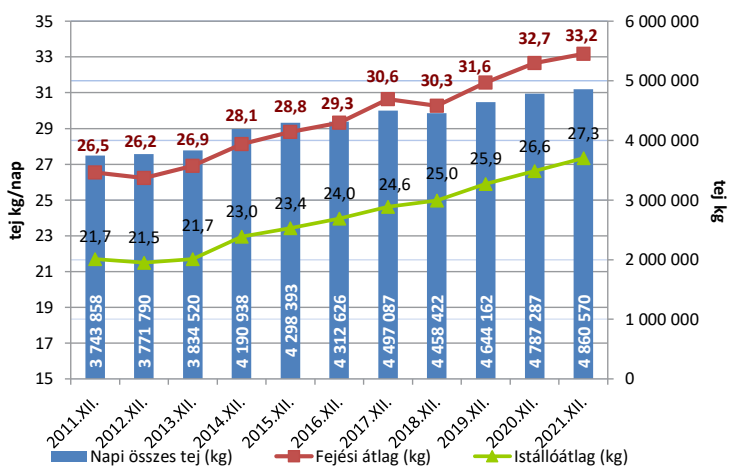

4. ábra Összes halmozott és fajlagos tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2011-2021. I-XII. hó)

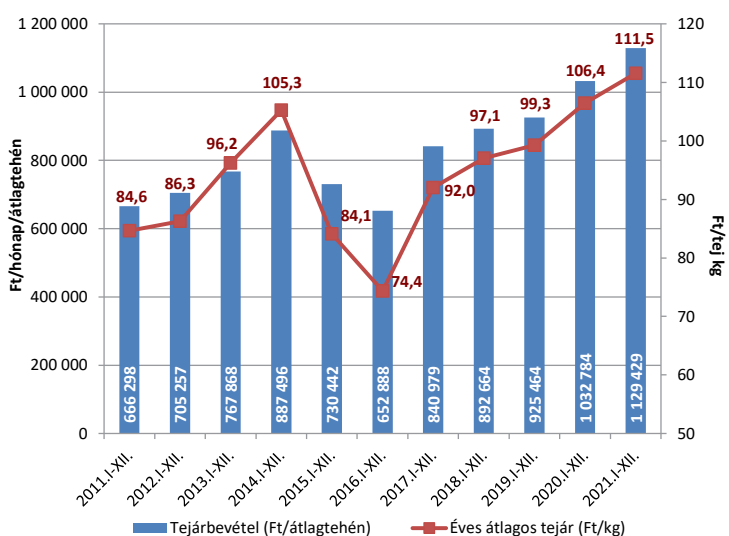
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2021-ben jelentősen nőtt (+73,3 millió kg; +4,2%) 2020-hez képest, és meghaladta a 1826 millió kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb éves halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 10.126 kg-ra (!) nőtt (+422 kg; +4,3%), ami szintén rekord. 2011 és 2021 között a fajlagos tejtermelés növekedése 28,6%-os (!) volt (+2.252 kg), míg az összes halmozott tejtermelés még nagyobb mértékben, 468,0 millió kg-mal (+34,5%) emelkedett.

5. ábra Fejési és istállóátlag, valamint a napi összes tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2011-2021. XII. hó)

2021 decemberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év decemberi termeléséhez viszonyítva kismértékben nőtt (+73,3 ezer kg, +1,5%), így már több mint napi 4,86 millió kg, ami a legnagyobb érték az elmúlt 10 évben. 2020 decemberéhez képest mind a fejési átlag (+0,51 kg, +1,6%), mind az istállóátlag emelkedett (+0,72 kg, +2,7%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 1,12 millió kg-mal lett több (+29,8%), a fejési és istállóátlag 6,63, ill. 5,65 kg-mal nőtt (+25,0%, ill. +26,0%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ábra Tejárbevétel és az éves átlagos tejár az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2011-2021. I-XII. hó)

A tehenenkénti tejárbevétel 2021-ben 1129 ezer Ft volt átlagosan, 9,4%-kal nőtt 2020-hoz képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 4,3%-os és tej árának 4,8%-os növekedésében keresendő. 2011-hez viszonyítva a nominális tejárbevétel kétharmadával, 69,5%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 28,6%-os és a tej árának 31,8%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási ára érezhetően nőtt az utolsó negyedévben, és meghaladta a 120 Ft/kg-ot, de a nyerstej kiviteli ára még nagyobb mértékben növekedve, több mint 20%-kal haladta meg a hazai árszintet. A globális és az európai uniós piacon a tej- és tejtermékek értékesítési árának, valamint a tejtermékek nemzetközi tőzsdei árának további erőteljes emelkedését figyelhattuk meg 2021 végén, ami most már nagymértékben húzza magával a hazai nyerstej- és tejtermékarakat.

